

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
ЕТНОГРАФІЧНА ПРАКТИКА

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	1-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	нормативна

Викладачі:

Богатчук Оксана Іванівна

+38068139573 Okartist7@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно з графіком практики проводиться протягом двох тижнів і передбачає:

- вивчення діяльності музеїв-баз, надання суттєвої допомоги в їх роботі (оформлення наочних матеріалів, участь у польових експедиціях).
- знайомство з колекціями музейних збірок предметів побуту та виробів народної творчості, вибір кількох зразків для дослідження, аналізу і виконання копій з відібраних екземплярів.
- створення кольорових копій з відібраних екземплярів.
- розробку і створення структурно-композиційного графічного аналізу екземплярів, а також графічні схеми, таблиці, написання детальних анотацій з посиланням на час виконання, регіональну назву, автора виробу та ін. або коротке наукове дослідження. Знання і навички, одержані в процесі роботи над етнографічними замальовками, використовуватимуться при створенні курсових і дипломних проектів та практичних завдань.

Під час проходження практики відбуваються екскурсії в історичні та приватні музеї, художні училища, на художні виставки або виставки робіт народних умільців по історико-культурних місцях даного району або міста.

Консультації. Заняття відбуватимуться у відповідності до графіку, на місці практики викладачем надаються усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту практики, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітися за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Етнографічна практика Богатчук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КІПДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі. Основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються етнографічної практики, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення композиції, основ комп'ютерної графіки і дозволяє формувати навички дослідницької роботи в напрямку вивчення творів декоративного мистецтва під час опанування дисциплін: «Проектування», «Технологічна практика», «Виробнича практика», «Технічне креслення», «Переддипломна практика», «Дипломне проектування».

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ:

Інструменти: ніж канцелярський, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева).

Матеріали: папір А-3 формату, графітний олівець, гумка, гуаш, акварель за вибором та ін..

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	3 (90 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	0
Практичні	0
Самостійна робота	90

Семестр 2 – 90 год/ 2тиж.

Анотація: Етнографічна практика є обов'язковою складовою навчального процесу підготовки студентів ОС «бакалавр» і проводиться в кінці II семестру 1-го курсу.

Практика проходить у фондах музеїв Косова, Коломиї, Івано-Франківська, різних приватних музеях та колекціях районів Львівської, Івано-Франківської, Волинської, Тернопільської та інших областей з відомими осередками народної творчості.

На етнографічній практиці студент зобов'язаний проводити роботи, пов'язані з науково-дослідною роботою студента і включитись у громадську і організаційну роботу в колективі, ознайомившись з діяльністю баз-музеїв, надати суттєву допомогу в їх роботі, наприклад, в оформленні наочних матеріалів експозиції, проведенні бесід, брати участь у польових експедиціях зі збору матеріалів.

Мета: Вивчення художньо-професійної грамоти та майстерності, що розвиває у студента прагнення до дослідницької роботи в напрямку вивчення кращих зразків народної матеріальної культурної спадщини, методики системного аналізу музейного експонату, формування навичок графічного замальовування старожитніх предметів народного побуту.

Завдання: Основним завданням етнографічної практики є вивчення художніх особливостей творів народної матеріальної культури конкретного регіону, осередку. Вивчення конструкції об'єкта матеріальної культури, і технології виготовлення предметів декоративно-прикладного мистецтва. Отримання навичок володіння різноманітними графічними матеріалами і техніками їх використання при виконанні замальовок, копій предметів народного вжитку.

Студенти для вивчення обирають твори декоративно-прикладного мистецтва які мають мистецьку цінність і обмежені конкретним регіоном та історичним періодом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи композиційної побудови окремих виробів (комплексів) традиційної матеріальної культури України конкретних етнографічних регіонів.

вміти: виконувати точні копії з творів прикладного та декоративного мистецтва, засобами рисунку і живопису, композиції створювати аналітичні рисунки, схеми, діаграми, тобто вміти дослідити будь-яке джерело творчості з метою використання його композиційних ознак в наступній навчальній та практичній діяльності.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

Софт СКІЛС

1. Уміння працювати в команді, правильно організувати процес, створювати сприятливе середовище, умови розв'язання завдань. Володіти умінням дистанційного навчання.
2. Уміння самоорганізуватися і контролювати свою увагу, зосереджуватися на конкретних питаннях, не відволікатися. Вміння ґрунтовно занурюватися в тему та поглиблювати свої знання і практичне розуміння предмету вивчення.
3. Уміння критично мислити, переосмислювати всі процеси, аналізувати.
4. Володіти емоційним інтелектом. Здатність до ефективної комунікації і вміння контролювати свої емоції.
5. Уміння володіти цифровою, технічною грамотністю, використання розподіленого інтелекту, об'єднувати навички для продуктивної діяльності.
6. Уміння діяти в критичних ситуаціях.

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СР
II семестр							
Змістовий модуль 1. Художній аналіз об'єкта.							
1	1	Практична робота, репродуктивний	Тема 1. Вступ (проблема дослідження). Зміст та завдання етнографічної практики. ПР : Вивчення діяльності бази музею. Вивчення технік безпеки під час роботи в музеї.				4
1	2	Практична робота, Демонстрація, проблемно-пошукові	Тема 2. Знайомство з колекціями предметів народного побуту. ПР: Вивчення виробів, вибір експонату для дослідження, аналіз, виконання копії. Написання анотацій (період, функція, матеріал, загальні художні характеристики).				28
1	3	Практична робота, проблемно-пошукові	Тема 3. Створення графічних копій експонатів. ПР: Вивчення методики системного аналізу об'єкту. Виконання замальовка експоната графічними засобами, згідно напрямку спеціалізації.				28
2		Практична робота, проблемно-пошукові	Тема 4. Структурно-композиційний графічний аналіз експонатів. ПР: Вивчення конструктивних моментів, колориту, декору(орнаменту), технік оздоблення, згідно напрямку спеціалізації.				28
2		Практична робота	Тема 5. Підсумок проведеної роботи. ПР: Написання звіту етнографічної практики, оформлення робіт.				2
Практичне завдання: Виконати 8 графічних замальовок творів народного мистецтва (формат А-3). Всього:							90

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганна Вінтоняк. Альбом / Автор вступ. ст., упорядн. О. Никорак. Львів: Інститут народознавства Національної академії наук України, 2011. 208с.
2. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
3. Гуцульська вишивка в колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й.Кобринського: монографія / за ред. О.Никорак. Київ: Родовід, 2010. 200 с.: іл.
4. Гуцульські художні вироби з металу кін. XVIII – поч. XX ст. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2011. 376 с.
5. Дерев'яні різьблені хрести XVI – поч. XX ст.. Альбом. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2018. 456 с.

6. Етнографічні групи українців Карпат: Гуцули / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С.Павлюка; редкол.: Я.Тарас, М.Сополига, У.Мовна та ін.; худож.-оформлювач М.С.Мендор. Харків: Фоліо, 2020. 379 с.: іл.
7. Запаско Я.П. Словник декоративно-ужиткового мистецтва том I-II. Львів: Афіша, 2000.
8. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів :Панорама, 2003. 56 с.
9. Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині XIX-XX ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006.182 с.
10. Косміна О. Традиційне вбрання українців. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2 .160 с.
11. Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР: альбом. К.1959. 16 с.
12. Надія Бабенко. Килимарство, вишивка: альбом. Київ: Народні джерела, 2006. 71 с.
13. Народне мистецтво Карпат / альбом ілюстр. С.К Маковський; передм. М.Р.Селівачова; упоряд. О.О.Савчук. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2019. 128 с., 110 табл. іл.
14. Нечипоренко С.Г. Декоративні тканини та килими України. Київ, 2005. 43с. іл.
15. Нечипоренко С. Г. Декоративні тканини: альбом. Київ.: ДТ Такі справи, 2002. 32 с.
16. Никорак О. Українська народна тканина XIX – середина XX ст. Львів: Ін-т народознавства НАН України , 2004. 583с., іл.
17. Никорак Олена Іванівна. Українська народна тканина XIX – XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина II. Одягові тканини (за матеріалами західних областей України). Львів: Інститут народознавства НАН України. 2023. Ч.2. 608 с.
18. Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття XIX — першої половини XX ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями). Ужгород, 2012. 468 с.
19. Причепій Є., Причепій Т. Вишивка східного поділля / EMBROIDERY OF EASTERN PODILLIA. Київ: Родовід, 2007. 344 с.: іл.
20. Надія Бабенко. Килимарство, вишивка: альбом. Київ: Народні джерела, 2006. 71 с.
21. Нечипоренко С.Г. Декоративні тканини та килими України. Київ, 2005. 43с. іл.
22. Нечипоренко С. Г. Декоративні тканини: альбом. Київ.: ДТ Такі справи, 2002. 32 с.
23. Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
24. Ярослава Кожолянко. Yaroslava Kozholianko. Буковинський традиційний одяг. Traditional dress of Bukovyna. Київв Центр учбової літератури, 2021. 264 с.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення практичних занять. Практичні заняття здійснюються в історичних та приватних музеях по місцях даного району або міста, з консультаціями викладача. Самостійна робота студентів зорієнтована на виконання графічних копій виробів за видами мистецтва.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться за попередньою фіксацією наявності кожного завдання.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці проходження практики і здійснюється у формі диференційованого заліку. Обов'язковою умовою допуску студента до перегляду є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Вступ (проблема дослідження). Зміст та	12	8

завдання етнографічної практики.		
Знайомство з колекціями предметів народного побуту.	12	8
Створення графічних копій експонатів.	12	8
Структурно-композиційний графічний аналіз експонатів.	12	8
Підсумок проведеної роботи. Написання звіту практики.	12	8
Сума балів	60	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий Диференційований залік	Кількість балів
2	Змістовий модуль 1		
	60	40	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

- **«відмінно»:** студент досконало знає досліджуваний матеріал. Вміє глибоко аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел, добре орієнтується в термінології та рекомендованій літературі. Демонструє високий рівень графічного виконання у процесі відтворення експонатів. Завдання виконано в повному обсязі.
- **«добре»:** студент добре знає досліджуваний матеріал. На доброму рівні аналізує та обробляє інформацію з різних джерел, орієнтується в термінології та рекомендованій літературі. Демонструє добрий рівень графічного виконання у процесі відтворення експонатів. Завдання виконано в повному обсязі, однак, допускає певні неточності.
- **«задовільно»:** студент в загальному опанував досліджуваний матеріал. На достатньому рівні аналізує та обробляє інформацію з різних джерел, але плутає певні поняття, демонструє нестабільність теоретичних знань та практичних навичок. Графічно не достатньо якісно відтворює, допускає неточності зображення.

- **«незадовільно»:** студент не засвоїв досліджуваний матеріал. На здатний до послідовного аналізує, погано обробляє інформацію з різних джерел, не знає певні поняття, демонструє не достатній рівень теоретичних знань та практичних навичок. Графічно не якісно відтворює зображення досліджуваних експонатів. Завдання виконує не в повному обсязі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Етнографічна практика» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами в музейних залах, фондах та самостійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В музеї не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна навчальна діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх виконаних завдань студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПДМ ЛНАМ сповідають принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час

виконання самостійних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/Polozhenja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf

ВИКЛАДАЧ

Богатчук Оксана Іванівна, старший викладач кафедри декоративного мистецтва КПДМ ЛНАМ.

Учасниця конференцій, авторка наукових публікацій. Навчалася на кафедрі ДПМ Львівської національної академії мистецтв. Працює в галузі художнього текстилю.